

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**DOLNY
ŚLĄSK**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Organizacja posiedzeń Komitetu Monitorującego RPO WD współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej - z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu Województwa Dolnośląskiego w ramach Pomocy Technicznej Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013.

Załącznik do uchwały Nr 77/13
Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny
dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007- 2013
z dnia 13 marca 2013 r.

Protokół z XXIV posiedzenia Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013 w dniu 17 października 2012 r.

Posiedzenie Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013 (KM RPO WD) odbyło się dnia 17 października 2012 r. w hotelu „Jarzębina” w Dusznikach-Zdroju. W posiedzeniu uczestniczyło 16 członków Komitetu, 6 stałych zastępców oraz 4 obserwatorów i 3 osoby upoważnione (lista obecności w załączeniu).

1. Otwarcie posiedzenia.

Posiedzenie Komitetu rozpoczął **Pan Jerzy Tutaj** – Członek Zarządu Województwa Dolnośląskiego, pełniący rolę Przewodniczącego KM, który przywitał przybyłych gości: przedstawicieli strony samorządowej, rządowej, partnerów społeczno-gospodarczych oraz obserwatorów, w tym pana Rafała Janasa z Komisji Europejskiej (KE).

Przewodniczący poinformował, iż organizacja spotkania współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej - z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu Województwa Dolnośląskiego w ramach Pomocy Technicznej Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013.

2. Przyjęcie porządku obrad.

Przewodniczący KM poddał pod głosowanie zaproponowany porządek obrad posiedzenia. Został on przyjęty jednomyślnie, w następującej postaci:

1. Otwarcie posiedzenia i przywitanie członków Komitetu Monitorującego RPO WD.
2. Przyjęcie porządku obrad.
3. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Protokołu z posiedzenia Komitetu Monitorującego RPO WD z dnia 6 września 2012 r.

Organizacja posiedzeń Komitetu Monitorującego RPO WD współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej - z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu Województwa Dolnośląskiego w ramach Pomocy Technicznej Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013.

4. Prezentacja nt. aktualnego stanu wdrażania RPO WD.
5. Prezentacja dot. aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020.
6. Dyskusja.
7. Prezentacja dot. programowania perspektywy finansowej UE 2014-2020.
8. Dyskusja.
9. Sprawy różne.

3. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Protokołu z posiedzenia Komitetu Monitorującego RPO WD z dnia 6 września 2012 r.

Pan Jerzy Tutaj poinformował, że w wyznaczonym terminie tj. do 4 października 2012 r. do treści projektu protokołu zgłoszono 1 uwagę, która została uwzględniona, po czym poddał pod głosowanie przedmiotową uchwałę, która została przyjęta większością głosów (uchwała nr 76/12 w załączeniu).

4. Prezentacja nt. aktualnego stanu wdrażania RPO WD.

Przewodniczący oddał głos panu **Sławomirowi Sobieszkowi** – dyrektorowi Wydziału Zarządzania RPO, który omówił aktualnego stanu wdrażania RPO WD (prezentacja w załączeniu).

Po prezentacji pani **Violetta Sołtysik** – przedstawiciel Stowarzyszenia Eko-Unia zapytała, czy IZ RPO WD ma plan na zagospodarowanie środków z Priorytetu Energetyka.

Dyrektor Sobieszek odpowiedział, że w trakcie są 2 nabory – w działaniach 5.1 i 5.3 – złożone wnioski zaangażują większość środków z tych działań. W działaniu 5.4 natomiast złożone aplikacje znacznie przewyższają dostępną alokację. Na chwilę obecną nie ma zagrożenia, że środki w ramach tego priorytetu nie zostaną zakontraktowane. Ewentualne problemy mogą pojawić się na dalszym etapie wdrażania tego priorytetu w przypadku pojawienia się znacznych oszczędności, np. poprzetargowych. Obecnie nie można ocenić czy dojdzie do takiej sytuacji. Duże znaczenie ma tu także kurs euro.

5. Prezentacja dot. aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 (SRWD).

Marszałek Jerzy Tutaj omówił główne założenia (SRWD) - prezentacja w załączeniu.

Dodał, iż 8 października br. rozpoczął się oficjalnie proces konsultacji społecznych Strategii. Będą one prowadzone na szeroką skalę – zaplanowano ponad 50 spotkań w całym województwie: w każdym

Organizacja posiedzeń Komitetu Monitorującego RPO WD współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej - z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu Województwa Dolnośląskiego w ramach Pomocy Technicznej Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013.

powiecie, z różnymi środowiskami. Zarządowi Województwa Dolnośląskiego (ZWD) zależy na tym, by Dolnoślązacy byli współtwórcami tego dokumentu, dlatego też zachęca wszystkich do czynnego udziału w konsultacjach.

Prace nad SRWD rozpoczęły się w marcu 2011 r. Zaproszono do nich szerokie grono ekspertów. Wypracowana Strategia różni się od innych w kraju, chociażby z uwagi na fakt, iż mieści się tylko na 41 stronach. Z założenia miała być ona dokumentem, który będą mogli przeczytać i zrozumieć wszyscy mieszkańcy Dolnego Śląska.

6. Dyskusja.

Pan Cezary Przybylski – przedstawiciel Powiatu Bolesławieckiego - odniósł się do podziału województwa dolnośląskiego w SRWD na poszczególne obszary funkcjonalne. Zauważył, iż terytorium powiatu bolesławieckiego leży w 3 z nich, co może ograniczyć mu w przyszłości dostęp do pewnych środków. Dodał także, że jego zdaniem obszar interwencji Autostrada Nowej Gospodarki ma zbyt duży zakres, co może zniwelować niektórym samorządom lokalnym szanse na równomierny rozwój. W Strategii duży nacisk położony jest na infrastrukturę, w tym budowę dróg wojewódzkich, krajowych. Należy pamiętać także o drogach powiatowych i gminnych.

Marszałek Jerzy Tutaj – zaznaczył, że w przyszłej perspektywie nie będzie większych środków unijnych na finansowanie dróg gminnych i powiatowych, a zapisy SRWD w tym zakresie są spójne ze Strategią Europa 2020 i założeniami programowymi UE na nowy okres programowania. Odnosząc się do podziału województwa na obszary funkcjonalne zwrócił uwagę, iż ilustracje nie oddają ich rzeczywistych granic. Ponadto fakt, iż powiat bolesławiecki znajduje się w kilku obszarach powinno stanowić dla niego szansę a nie zagrożenie.

Pan Leszek Pieczyński – przedstawiciel Business Center Club – zauważył, iż zbyt słabo zaznaczony jest w projekcie Strategii czynnik ludzki. Z założenia dokument ten nie jest dokumentacją techniczną opisującą produkt dla anonimowej społeczności. Pisany jest dla konkretnych ludzi, których nurtują pewne problemy (np. brak miejsc pracy, zdrowia).

Wg niego poszczególne grupy społeczne powinny odnaleźć w tym dokumencie sposób na ich rozwiązanie.

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**DOLNY
ŚLĄSK**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Organizacja posiedzeń Komitetu Monitorującego RPO WD współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej - z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu Województwa Dolnośląskiego w ramach Pomocy Technicznej Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013.

Ponadto nie zostały poruszone kwestie rolnictwa i obszarów wiejskich, które traktowane powinny być jako odrębny obszar przedsiębiorczości. Biorąc pod uwagę warunki do rozwoju produkcji rolnej, którymi dysponuje Dolny Śląsk - jest on unikatowy w skali Polski i powinien zarabiać na tej gałęzi gospodarki.

Odnosząc się do kwestii porównywania sytuacji gospodarczej regionów zaznaczył, iż SRWD powinna stanowić narzędzie wspierające działania, które pozwolą naszemu województwu przeskoczyć kilka miejsc do przodu w rankingach (232 miejsce na 275 regionów NUTS2 w Europie).

Należy podjąć wszelkie starania, by móc Dolny Śląsk porównywać do innych konkurencyjnych regionów Europy, a nie tylko do niewiele lepszych województw w naszym kraju.

Brakuje w projekcie Strategii szerszego spojrzenia na położenie województwa – nie tylko jako jednego z regionów w Polsce, ale jako współistniejącego w Europie i świecie, który współoddziałuje na inne regiony, w tym te bezpośrednio sąsiadujące z jego granicami. Najlepszym tego przykładem są projekty transgraniczne, które realizowane wspólnie przez samorzady np. polskie i czeskie, przynoszą lepsze efekty. Pan Pieczyński podał przykład Karkonoszy, na terenie których właśnie w taki sposób powinny być planowane i realizowane wszelkie przedsięwzięcia, by zapewnić im odpowiedni rozwój i promocję tak, aby mogły stać się unikatowe w skali europejskiej.

Pan Pieczyński dodał także, że dość enigmatycznie w SRWD opisano Wrocław. Wskazuje się na walory tego miasta, ale nie wynikają z tego żadne konkretne korzyści.

Z raportu Ministra Boniego wynika, że do 2020 roku nastąpi ubytek 300 tys. mieszkańców w naszym regionie. Należałoby zrobić analizę, symulacje, gdzie to nastąpi i jakie mogą być tego skutki. Nowa SRWD powinna przeciwdziałać takim zjawiskom.

Pani Jolanta Cianciara - Zastępca Dyrektora Departamentu RPO poinformowała, że w listopadzie odbędą się spotkania konsultacyjne projektu SRWD ze środowiskiem przedsiębiorców, samorządami gospodarczymi, na których będzie można szczegółowo omówić pewne zagadnienia branżowe związane z dokumentem.

Marszałek Jerzy Tutaj zaprosił na posiedzenie Dolnośląskiej Rady Gospodarczej, które odbędzie 22 października br.

Organizacja posiedzeń Komitetu Monitorującego RPO WD współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej - z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu Województwa Dolnośląskiego w ramach Pomocy Technicznej Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013.

Odnosząc się do wypowiedzi pana Pieczyńskiego podkreślił, że projekt Strategii mówi wyraźnie o zrównoważonym rozwoju, dlatego też poza Wrocławiem wskazuje się na inne ośrodki rozwoju województwa dolnośląskiego (np. Jelenia Góra). Wszyscy ekonomiści zdają sobie sprawę z tego, że Wrocław za kilka lat nie będzie się rozwijał już tak dynamicznie jak obecnie.

Dodał, że pewne zapisy SRWD dedykowane są wprost terenom przygranicznym, m.in. burmistrzowi Nachodu i Zgorzelca. Trwają obecnie rozmowy z Hetmanem Kraju Královéhradeckiego i premierem Saksonii odnośnie tworzenia wspólnych strategii dla obszarów przygranicznych (strategia Kudowa-Zdrój – Nachod, strategia Zgorzelec - Görlitz). Na konsultacje dokumentów zapraszani będą wszyscy marszałkowie województw po polskiej stronie oraz władze ościennych regionów w Czechach i Niemczech.

W trakcie są także rozmowy z czeskimi partnerami odnośnie wspólnych projektów realizowanych w przyszłej perspektywie finansowej UE. Wstępny zarys ma już projekt Ring Sudecki dotyczący połączeń kolejowych po obu stronach granicy.

Pan Marszałek podkreślił, iż czynnik ludzki jest bardzo istotny w całym procesie tworzenia nowej Strategii (stąd hasło: MY Dolnoślązacy 2020). Przypomniał, iż we wcześniejszych strategiach nie było to tak mocno zaznaczone. Obecnie jest czas i możliwości, by tę Strategię opracować wspólnie.

Zgodził się z wypowiedzią pana Pieczyńskiego, że mało jest czynnika społecznego, szczególnie w wymiarze realizowanych przedsięwzięć. W tych obszarach jest jeszcze wiele do zrobienia.

Pan Rafał Janas - przedstawiciel KE – jako pozytywne aspekty przedstawionego projektu Strategii wymienił: podejście procesowe, zawierające w sobie konsultacje społeczne z różnymi środowiskami. Wskazał, iż niektóre z wymienionych obszarów interwencji SRWD nie są zgodne ze Strategią Europa 2020 i podejściem KE. Region może mieć inne wizje i kierunki rozwoju niż UE, lecz trzeba mieć na uwadze, iż nie będzie miał wtedy do dyspozycji pewnych środków ze wspólnego europejskiego budżetu.

KE skierowała ostatnio do władz Polski dokument kierunkowy (Position Paper Poland), który stanowi podstawę do przygotowania umowy partnerskiej. Identyfikuje on te obszary interwencji, które UE jest

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**DOLNY
ŚLĄSK**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Organizacja posiedzeń Komitetu Monitorującego RPO WD współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej - z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu Województwa Dolnośląskiego w ramach Pomocy Technicznej Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013.

gotowa finansować w okresie 2014-2020. Turystyka jest przykładem gałęzi istotnej dla rozwoju Dolnego Śląska, a nie będzie ona wprost dofinansowana ze środków UE w nowej perspektywie.

Jako kolejny pozytywny aspekt w projekcie SRWD wskazał synergii – widoczną pomiędzy poszczególnymi obszarami interwencji, jak również w działaniach na rzecz rozwoju podejmowanych w województwie i ościennych regionach poza granicami kraju. KE uważa taką współpracę za bardzo istotną.

Przedstawiciel KE zachęcił członków Komitetu do aktywnego uczestnictwa w proces uzgadniania Strategii i zaproponował zorganizowanie dłuższego posiedzenia - po zakończeniu konsultacji publicznych oraz sugestiach KE, MRR. Po głębokiej analizie zgłoszonych uwag do dokumentu warto zorganizować dyskusję, gdyż może okazać się, że należy coś ze Strategii usunąć lub do niej dodać. Przekazany dokument – Position Paper Poland pozwoli lepiej odnieść się do zawartych w SRWD zapisów w kontekście obszarów interwencji priorytetowych dla UE w nowej perspektywie finansowej.

Pani Jolanta Cianciara - Zastępca Dyrektora Departamentu RPO zapewniła, że spotkanie takie zostanie zorganizowane jak zakończą się konsultacje.

Pan Mariusz Tomiczek – przedstawiciel Gminy Lubań – określił projekt SRWD jako nowatorski i trafny w swej konstrukcji. Poruszył kwestię dużego zaangażowania środków samorządów lokalnych w realizację celów Strategii, wskazując na reżim, który nakłada na nie ustawa o finansach publicznych. Zapytał także o zestaw polityk województwa – czy trwają już prace nad nimi, czy będą one dopiero tworzone po zatwierdzeniu nowej SRWD.

Mariola Dwornikowska-Dąbrowska – podziękowała przedstawicielowi KE – panu Rafałowi Janasowi – za głos w sprawie spójności opracowywanej Strategii z założeniami UE na nowy okres programowania. „Zdrowie” nie jest obszarem priorytetowym w perspektywie finansowej UE na lata 2014-2020, a potrzeby w zakresie dofinansowania tej branży są spore (dot. innowacji, przepływu informacji). Podkreśliła ciekawą konstrukcję projektu Strategii uznając ją za spójną i przejrzystą.

Warto zastanowić się czy nie za mało miejsca poświęca się „zdrowiu” w tym dokumencie, gdyż wprost odnaleźć je można tylko w makrosferze „Bezpieczeństwo”.

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**DOLNY
ŚLĄSK**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Organizacja posiedzeń Komitetu Monitorującego RPO WD współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej - z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu Województwa Dolnośląskiego w ramach Pomocy Technicznej Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013.

Pan Jerzy Tutaj odnosząc się do wypowiedzi przedmówczyni zaznaczył, że Dolny Śląsk może być od kilku lat określany jako modelowy pod kątem rozwiązywania problemów w tej dziedzinie. Wiele środków finansowych zostało przekazanych na służbę zdrowia. Podjęte przez Sejmik Województwa programy naprawcze oparte są na koncentracji i specjalizacji.

Odpowiadając na pytanie burmistrza Tomiczka – wysokość środków samorządów lokalnych wskazana w SRWD to kwota obecnie przez nie wydawana. Jeśli w trakcie konsultacji zostanie mocno zasygnalizowane, by kwoty te zmienić z uwagi na nierealny ich kształt, to tak się stanie.

Należy pamiętać, by planowane przedsięwzięcia odpowiadały posiadanym środkom pieniężnym, a dźwignia powinna być oparta na partnerstwie publiczno-privatnym.

7. Prezentacja dot. programowania perspektywy finansowej UE 2014-2020.

Przewodniczący oddał głos panu **Sławomirowi Sobieszkowi** – dyrektorowi Wydziału Zarządzania RPO, który omówił stan prac dot. nowej perspektywy finansowej UE na lata 2014-2020 (prezentacja w załączeniu).

Następnie przekazał głos panu **Michałowi Ptaszyńskiemu** – zastępcy Dyrektora Departamentu Koordynacji i Wdrażania Programów Regionalnych w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego, który przedstawił prezentację **dot. Instrumentów Inżynierii Finansowej w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych 2007-2013 oraz w perspektywie 2014-2020** (prezentacja w załączeniu).

Dyrektor Ptaszyński poinformował, że MRR stara się dotrzeć z informacją o stanie wdrażania regionalnych programów operacyjnych w poszczególnych regionach m.in. do członków komitetów monitorujących poprzez wydawany cyklicznie Monitor Regionalny. Do wszystkich IZ RPO zostało także ostatnio przekazane zestawienie roczne za 2011 r.

Zaproponował, że MRR może na kolejnym posiedzeniu Komitetu przedstawić informacje nt. wdrażania RPO WD w porównaniu do innych regionów.

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**DOLNY
ŚLĄSK**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Organizacja posiedzeń Komitetu Monitorującego RPO WD współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej - z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu Województwa Dolnośląskiego w ramach Pomocy Technicznej Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013.

8. Dyskusja.

Pan Leszek Pieczyński – przedstawiciel Business Center Club – zapytał o stan przygotowania 9 Strategii wiodących.

Dyrektor Ptaszyński poinformował, że MRR realizuje te założenia zgodnie z zakładanym harmonogramem i zapewne podobnie jest w innych resortach. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego przyjęta w MRR w lipcu 2010 r. jest pierwszą z nich i pozostałe będące w fazie przygotowań muszą się w nią wpasować. Celem rządu jest je wszystkie wdrożyć jeszcze w obecnym okresie programowania.

Mariola Dwornikowska-Dąbrowska zaproponowała, by MRR miało możliwość prezentować informacje nt. wdrażania RPO WD w porównaniu do innych regionów, przy okazji omawiania stanu realizacji RPO WD – sprawozdań z Programu.

Marszałek Jerzy Tutaj zapewnił, że zostanie to zrealizowane.

9. Sprawy różne.

W związku z brakiem głosów, Przewodniczący podziękował przybyłym gościom za udział w posiedzeniu: przedstawicielom Ministerstw, Urzędu Wojewódzkiego, organizacji pozarządowych, jst, obserwatorom.

protokół sporządziła:
Agata Gęsiak-Kaniuka

protokół zatwierdził:

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**DOLNY
ŚLĄSK**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Organizacja posiedzeń Komitetu Monitorującego RPO WD współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej - z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu Województwa Dolnośląskiego w ramach Pomocy Technicznej Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013.

Załączniki:

1. Lista obecności.
2. Uchwała nr 76/12 Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013 z dnia 17 października 2012 r. w sprawie przyjęcia Protokołu z posiedzenia Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013 z dnia 6 września 2012 r.
3. Prezentacja nt. aktualnego stanu wdrażania RPO WD.
4. Prezentacja dot. aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020.
5. Prezentacja dot. programowania perspektywy finansowej UE 2014-2020.
6. Prezentacja dot. Instrumentów Inżynierii Finansowej w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych 2007-2013 oraz w perspektywie 2014-2020.